

Rīgas Stradiņa universitāte

Psiholoģijas laboratorija

Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:
Kognitīvās fleksibilitātes skala, adaptējusi Linda Madara Urtāne, 2022

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:
Cognitive Flexibility Scale (CFS), *Martin & Rubin*, 1995;

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

“Kognitīvās fleksibilitātes skala” (sk. 2. pielikumu), (Cognitive Flexibility Scale, CFS; Martin & Rubin, 1995; adaptējusi Urtāne, 2022), sastāv no 12 pantiem, Likerta sešu punktu skalā. Apgalvojumi attiecas uz respondenta pārliecību un izjūtām par uzvedību. Piemēram, 8. Mana uzvedība ir manu apzinātu lēmumu pieņemšanas rezultāts; 10. Man ir grūtības pielietot savas zināšanas noteiktās tēmas ietvaros reālās dzīves situācijās.

Nepieciešams apzīmēt vienu atbildi, kas vislabāk atspoguļo respondenta piekrišanu (vai nepiekrišanu) katram apgalvojumam: (1) = pilnībā nepiekrītu; (2) = nepiekrītu; (3) = drīzāk nepiekrītu; (4) = drīzāk piekrītu; (5) = piekrītu; (6) = pilnībā piekrītu.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem. Tādēļ lūdzam Jūs vērsties pie oriģināla autora (Matt.Martin@mail.wvu.edu) ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakritība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Datu analīzē tika iekļauti 212 dalībnieki (52% sievietes), vecumā no 18 līdz 80 gadiem ($M = 31,7$; $SD = 12,4$). Turpretī, otrajā posmā pēc kritēriju pielietošanas, no sākotnējiem 67 dalībniekiem, tika iekļauti 64 dalībnieki (55% sievietes), vecumā no 18 līdz 66 gadiem ($M = 32,1$; $SD = 11,7$). Izlase tika veidota balstoties uz ērtuma metodi. Dalībnieku atlasei tika izvirzīti sekojošie iekļaušanas/izslēgšanas kritēriji: ikdienas sarunvaloda latviešu, pilngadība jeb sasniegti pilni 18 gadi. No 212 respondentiem 149 algoti darbinieki vai pašnodarbinātas persona, 83 studenti, 17 bērnu kopšanas atvaļinājumā, mājsaimnieks / mājsaimniece. No 212 respondentiem 47,2% ar augstāko izglītību, 24,1% ar nepabeigtu augstāko izglītību, 11, 8% ar vidējo speciālo/ profesionālo izglītību.

Aptaujas “Kognitīvās fleksibilitātes skala” iekšējās saskaņotības rādītāji daļēji iekļaujas psihometrijas zinātnē pieņemtajām normām, jo ir panti ar paaugstinātiem vai pazeminātiem rādītājiem.

Aptaujas "Kognitīvās fleksibilitātes skala" rādītāji uzrāda labu noturību laikā.

Aptaujas "Kognitīvās fleksibilitātes skala" autori oriģināli izstrādājuši viena faktora skalu un rezultāti uzrāda, ka skalai ir viens faktors ar potenciālu uz vairākiem. Panti neveido trīs Martina un Rubinas teorijas konstruktus: a) apziņa uzvedības alternatīvām; b) gatavība pielāgoties; c) spēja pielāgoties.

Apraksts sagatavots Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>